

PRESENTACIÓ

Dediquem el segon número de l'any de la revista *Nous Horitzons* a la figura de Heinrich Böll i, per extensió, al paper que la creació literària i intel·lectual juga en la reflexió política per a l'esquerra transformadora. De retruc, hem volgut donar visibilitat als ens col·lectius que, en bona part, vehiculen aquesta creativitat intel·lectual en el món de l'actuació política concreta: les Fundacions de pensament. El número forma part d'una iniciativa de col·laboració entre la Fundació Heinrich Böll, dels Verds alemanys i la Fundació *Nous Horitzons*, d'Iniciativa per Catalunya Verds.

Compromís polític i creació intel·lectual han estat estretament vinculades per a l'esquerra transformadora des dels orígens de la mateixa. Al nostre país, l'asfíxia intel·lectual del règim de Franco va fer aquesta aliança encara més rellevant per als moviments de lluita democràtica, i la revista *Nous Horitzons*, que enguany compleix 50 anys de vida, va jugar un paper clau en aquesta resistència. Això mateix va passar a Europa amb la resistència al nazisme i la posterior lluita intel·lectual a favor de la memòria democràtica de la població. És aquest compromís el que justifica que la Fundació del Partit Verd Alemany tingui per nom Heinrich Böll.

El compromís dels intel·lectuals en la nostra història recent ha traspassat la barrera d'allò polític i ens ha situat en un terreny del compromís ètic i moral. Aquest vincle sembla articular tota la primera part del present monogràfic. Es fa patent en l'aproximació a la figura de Heinrich Böll a través del seu propi article, que inaugura el monogràfic, i en els articles sobre l'autor signats per Ricardo Bada i Jordi Coca. L'un realitza un perfil de l'intel·lectual alemany des de l'esfera més personal, tot destacant-ne l'heterodòxia. L'altre presenta l'entrecreuament de totes dues dimensions en aquesta figura, que qualifica de més exemplificant èticament que destacada en el terreny estrictament literari. El nexa entre les dimensions ètica i política del compromís amb una societat més justa queda també reflectit a l'article sobre Miquel Martí i Pol signat l'any 1967 per Montserrat Roig i que hem recuperat gràcies a la secció Clàssic. En clau de present, l'escrit de Francesc Pané ens apropa a la mateixa temàtica des de l'experiència. Tot repassant l'obra de diversos autors, defensa la impossibilitat d'aïllar la creació literària de la ideologia, de la política. A la secció Finestra Oberta, Eulàlia Vintró s'allunya del nostre context temporal immediat i s'aproxima al testimoni històric i la reflexió política oferida per un clàssic de l'antiga Atenes. Es tracta de Tucídides, a qui Vintró atribueix el mèrit de fer algunes reflexions polítiques que podem arribar a considerar vigents avui.

L'article de Francesc Roca podria fer de pont entre la secció de Diagnosi, dedicada a la creació literària, i la secció d'Experiències, centrada en el paper de les Fundacions de pensament i acció social i política. Ho fa tot relatant el rol de la revista *Nous Horitzons* al debat polític de les esquerres al nostre país, des de la seva creació fins a la transició democràtica. Ja en el recorregut per Fundacions de pensament polític, Joan Botella ens ofereix una panoràmica de les Fundacions dels partits a Catalunya, tot comparant-les amb les establertes a Madrid. Seguidament, la secció d'Experiències es nodreix de la presentació de diverses Fundacions, de partits o no, compromeses amb la transformació social. Jaume Bosch presenta la Fundació *Nous Horitzons*, tot apropant-nos a l'evolució d'aquest espai que pren el nom de la revista i que és el lloc per a la reflexió i el debat de l'esquerra verda nacional. Annette Maennel presenta la història i l'agenda de prioritats de la Fundació Heinrich Böll. Iole Ilíada ens presenta la Fundació Perseu Abramo, del Partit dels Treballadors de Brasil. Daniel Larrosa i Julio Battistone, la Fundació Cadesyc, vinculada al Frente Amplio de l'Uruguai. En darrer lloc, Fina Rubio, directora de la Fundació Surt, ens explica al seu article les característiques d'aquesta organització, no vinculada a cap partit, que representa l'èxit d'un projecte que combina la recerca, l'acció directa sobre el terreny i la generació de propostes innovadores en la lluita contra l'exclusió social amb perspectiva de gènere.

La presentació de Leonore Gewessler de la Fundació del Partit Verd Europeu serveix per fer una reflexió imprescindible avui, en un context on l'economia financera semblaria dictar les aspiracions del projecte europeista: cal una esfera pública europea. Cal definir, debatre i confrontar idees polítiques a escala europea, i per fer-ho són necessaris els espais de reflexió a aquesta mateixa escala. Per fer-ho, les Fundacions són un instrument útil, que han d'adaptar-se als canviants terrenys de joc. I Europa és un terreny de joc. Hi ha dretes i hi ha esquerres: desitjos de transformació social, individuals o col·lectius, dels quals hem pres testimoni en aquest número, per aprendre'n i fer-los nostres. Esperem que els gaudiu.